

Help! Een financiële fout.

Hoe kunt u als intern controleur het beste omgaan met een financiële fout? Wat moet als fout meegenomen worden. Moet je de fout laten corrigeren? Moet die fout dan nog meegenomen worden in de volledige foutberekening? Hoe kan ik zorgen dat de impact van de fout zuiver in de verdere berekeningen wordt meegenomen? Er wordt antwoord gegeven op deze vragen aan de hand van een tweetal voorbeelden.

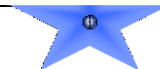
Situatie 1:

Een klant geeft op 1 januari keurig aan dat vanaf januari part time inkomsten uit arbeid ad €200,- bruto per maand wordt verkegen. Deze inkomsten zijn onterecht nooit in mindering op de uitkering gebracht. De betaling van februari aan deze klant in de steekproef gevallen. Onze interne controle vindt in april plaats. In dit voorbeeld wordt niet ingegaan op de bruto/netto verschillen daar reeds in uw controleplan is vastgelegd of u bruto of netto controleerd hetgeen gevolg heeft voor de hoogte van uw fout. Financiële

Fout over welke periode?

De situatie is duidelijk. Het is 'onze' fout dat de inkomsten niet in mindering gebracht worden. Allereerst is het de vraag hoe hoog nu het fout bedrag is. Dit is een makkelijk antwoord. Afhankelijk van hoe de opbouw van de interne controle is ingestoken (per maand zoals in dit voorbeeld, of per kwartaal o.i.d.) is het van belang te kijken naar de tijdseenheid van de massa. In dit voorbeeld is de tijdseenheid de maand. Zodoende hoeft er alleen gekeken te worden naar de maand die in de steekproef valt: Februari! Ja het klopt dat er in januari, maart en verder ook sprake is van een financiële fout. Voor onze foutenberekening is dat echter niet van belang daar wij de maand februari controleren.

In het kort komt het erop neer dat je de oogkleppen opzet en je focus houdt op hetgeen je nu daadwerkelijk controleerd. Er mag van alles in januari fout gaan, er mag onrecht dubbel betaald zijn of onrecht juist niets zijn uitbetaald. Het kan maar niet vaak genoeg gezegd worden: onze fout kan zich alleen voordoen in de maand die wij controleren!

Corrigeren?

Hoe moeten wij als intern controleurs met de fout omgaan? Uiteraard dient deze fout naar de uitvoering gecommuniceerd te worden zodat er een terugvorderingsproces in gang gezet kan worden. Het is duidelijk dat de uitvoering dus inderdaad vanaf de periode januari tot heden zal gaan verrekenen / terugvorderen. Hun fout is dus groter dan de fout die de interne controle heeft geconstateerd.

Als de uitvoering de fout heeft gecorrigeerd mag IC dan haar fout ook weer op €0 stellen? Er is immers geen fout meer in de desbetreffende steekproef? Het antwoord is kort en krachtig. Nee!

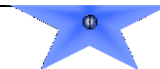
We hebben middels een steekproef een representatieve deelpopulatie uit de massa getrokken. Als er een fout in de steekproef zit dan is het de aanname dat dezelfde fout in de hele massa zit. De fout dient dus naar de hele massa geextrapoleerd te worden; ook als deze specifieke fout gecorrigeerd is dient de fout meegenomen te worden in de extrapolatie! Het is anders als de hele massa wordt nagelopen en eventueel wordt gecorrigeerd. Op het moment dat aantoonbaar de gevonden fout niet meer in de massa kan voorkomen dan mag onze fout van €200 op €0 gesteld worden.

Situatie 2

Weer controleren we een dossier over de periode van februari. Deze klant heeft echter nooit inkomsten opgegeven. Bij de interne controle wordt opgemerkt dat volgens Suwinet de klant sinds januari €200,- aan inkomsten uit arbeid geniet. Ook nu heeft de klant dus onterecht €200,- te veel aan uitkering ontvangen (in deze situatie gaan we er gemakshalve onterecht vanuit dat het SV loon uit Suwinet gelijk is aan het brutoloon). Er hoeft nu echter geen sprake te zijn van een fout die ten behoeve van de accountant van belang is. Een intern controleur is immers geen medewerker handhaving. IC hoeft zich niet te richten op fraude opsporing. Als daadwerkelijk vaststaat dat de klant niets gemeld heeft dan heeft de klant informatie verzwegen en heeft sociale zaken dus goed gehandeld met de informatie die de klantmanager tot zijn beschikking had. Dus ondanks dat er wel sprake kan zijn van een fout in de betaling hoeft dit niet altijd een fout in de interne controle te zijn!

Ook nu zal de uitvoering naast een verrekening / terugvordering opstellen. Daarnaast wordt uiteraard een maatregeloverweging gemaakt.

Mocht het echter zo zijn dat de klantmanager of een handhaver het dossier, periodiek, in Suwinet na had moeten lopen waarbij inkijk in Suwinet ook meegenomen had moeten worden dan is aantoonbaar de afdeling laakbaar geweest en hebben beheersmaatregelen niet gewerkt. Als daarnaast ook nog blijkt dat er IB inkomenssignaal is genegeerd dan had

de organisatie echt zelf de constatering kunnen en moeten maken. Het is duidelijk dat ook de interne controle een fout van €200,- moet meenemen. Extra interessant is het feit dat interne beheersmaatregelen blijkbaar niet hebben gewerkt. Wat is daar de doorzaak van? Slip of the tongue of is er iets structureels aan de hand?

Het is duidelijk dat bij elke constatering er heel goed gekeken moet worden naar de fout. Wat is nu echt de achtergrond / oorsprong van de fout en welke gevolgen heeft dat? In bovenstaande voorbeelden zijn twee duidelijke situaties geschetst. Deze materie wordt pas echt interessant als er sprake is van een schemergebied waarbij de grenzen tussen het meetellen van een financiële fout niet zo helder zijn neer te leggen.

Tienhoogd is een bureau dat zich gespecialiseerd heeft in de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) voor de publieke sector in het algemeen en voor sociale zaken in het bijzonder. Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit artikel? Schroom dan niet om even contact op te nemen. Samen vinden we wel een oplossing.

Hoewel de grootste zorg is besteed aan dit artikel aanvaard Tienhoogd BV geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheden of onjuistheden of de gevolgen hiervan. Niets uit deze website mag worden gekopieerd of vermenigvuldigd zonder toestemming van de auteur.

© Tienhoogd BV 2010